

62490: GAÁL KAG+ GA'SPÁRNE'
 62495: WEJE: 1971.

TART.: KERESZTELŐ, PASUTA, SZÜRÉT SZABADIBAN

10 lap

FÖLDRAZI MUTATÓ: SZABATI

SZAKMUTATÓ: XIX, A, C
 XIX, C

PAPÍRIPARI VÁLLALAT

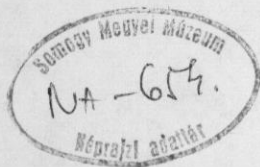

KISKUNHALASI GYÁRA

LELTÁKONÁS

ÁTVETVE AZ EGYSÉGES LTK. 1929 - e TÍTELE ALÓL

1929

Gaálné:
Keresztelő, paszija, szüret Szabadiban

Amikor megszületett a kisbaba másnap már keresztelni vitték a templomba. A keresztmama tortával és pálinkával jelent meg a "misérevalós" ruhájában a komaasszonyánál. A falun az öltözékeket megnevezték. Volt dolgozónaplós, ünneplős, vasárnap délutános és a legparádésabb a misérevalós. Karton, parhet, szövet, bársony és selyemből készültek a ruhák. Az ünneplős, parádés ruhákhoz keményített csipkés igen bő gyócspéntölt / hat-hét darabot is :/, más alkalomkor csak pamutos vászon péntőlöket viseltek a szoknyák alatt.

Régen kocsin fehérlepedős üléskosárban ült a keresztmama, ölében tartva a babát, ki himzett alkalmi terítő alatt csipkés pántlikás ruhácskában volt. A keresztmama mellett ült a bábaasszony. A keresztelőre a lovakat egy rokon hajtotta, a papa csak mellette ült ünneplőben a kocsin.

Visszaérkezvén a templomból a keresztmama kezében a babával megállott a küszöbön mondván: "Möghoztam a körösztyény bárányt". Ünneplős hangulat a szobában. Csókra nyujtja édesanyjának a kisbabát. A fiatal mama fehér csipkés fejkötőben, fehér slingelt rékliben parádés himzett párnák között fekszik az ágyban. Mielőtt édesanyja mellé fektetnék a babát, a bába ölében háromszor az ágy alá hintálja a polyást mondván: Itt született, itt maradjon a házban míg él. Majd egy cifra szürnek szőrös felére hentergetik a babát, hogy göndös haja legyen.

Keresztelőt követően négy napon át hozza a paszitát a komaasszony. Ennek tartalma lényegében mind a négy nap ugyanaz. Nagy kérek ugynévezett ebédlős vékában hozza a komaasszony, amit új damaszt abrosszal, vagy parádés himessel kötnek fel, hogy a sok mindent összefogja. A véka közepén egy tálban tyukhus leves, egy egész kuglóf, puposan tányérban: egy egész főt és egy egész sült tyuk, a következő tányérokban puposan rizses hús, pörkölt, rántottcsirke, disznósültek. A véka oldalát belül mindezeket tartja az élére állított kilenc darab likaskalács. Ezek finom kuglóftésztából kemencében pirosra sütött tányér nagyságu vastag karikák. A húsos tányérok fölé kerülnek a tésztás tányérok. Ebből is kilenc féle, mint kilenc a likaskalács, mert kilenc hónapig hirdta a babát az édesanyja. Szokásos tészták; rétesek, diós mákos kótt, piskoták és a színesen díszített tornyos torta.

Amikor délelőtt tizenegy óra táján elindul a komaasszony a paszitával, sok kíváncsi figyeli a kiskapukból és mindent észrevesznek, megkritizálnak. A paszítás vékát a fiatal komaasszony egy közeli rokona, ángya viszi tekerccsel / alátéttel / a fején. A súlyos terhet két kézzel fogja magasan, ovatosan lépkedve. Mellette ünneplősen a selyembe öltözött selyem menyecskekendős komaasszony, kezében tálcával. Ez már nincs letakarva. A tálcán a nagy tornyos torta, díszes üvegben pálinka és egy üveg dunctos.

K O M A S Á G.

Szabadiban a XX. század elején keresztkomának rendszerint a rokonságból egyik fiatal házaspárt, vagy ha ez nem volt a kismama egyik lánykori férjes barátnőjét választotta komának. A keresztanya személye volt a fontosabb. Ő hozza az ajándékot keresztelőkör, négy napon át a paszitát, a keresztgyerek hatodik születésnapján a "köröszmát" azaz tetőtől-talpig új ruhát. Ezután már csak husvétkor visz ajándékot minden évben, majd eljegyzésére és lakodalmára.

Csak egy keresztszülőt szoktak felkérni. Általában a keresztelendő a keresztszülő nevét szokta kapni.

Kereszteléskor csak a keresztmama^{ki} a babát viszi, a bába és az apa szokott menni a templomba.

Nyolc- tiz éves korában a gyermek maga választott bérmaszülőt. Itt már nincs előnyben az atyafiság, tetszése szerint választhat az ismerős családok, jószomszédok közül bérmaszülőt. Így egy gyermeknek két hivatalos keresztszülője, körösztsegi és bérmaszülő szülei lehetett.

Bérmáláskor a bérmaszülő már komolyabb ajándékot adott. Egy öltöny ruhát, órát, lányoknál selyemruhát, arany nyakláncot, "arany fülönfüggőt".

Bérmáláskor a bérmaszülő magához vitta ünnepi ebédre a bérmagyereket. Ilyenkor fényképet is szoktak csináltatni a templomnál megjelenő alkalmi fényképésznél. Beállítás: A keresztszülő kezét tartja a bérmagyerek vállán.

A kereszteléssel és bérmálással a két-két család komaságba került egymással. Nemcsak a család igazi két komája, hanem a két család minden egyes felnőtt tagja komának szolitotta egymást. "Há mén ke koma?" -kérdi az öreg szüle. "Arra le." vagy "Arra fő." - "Komaaszony" - válaszolta a másik család örege. Vagyis lefelé, vagy fölfelé igyekezett a faluban. A komaságra lépett család együtt szokott menni misére, vásárra, vagy bucsujárásra. De egymást a dologban is kísérelték. Amolyan kis rokonság jött létre.

az iskolába
Év végén együtt mentek a gyermek vizsgájára, az "egzamentre".

A keresztgyereknek kötelessége Újévkor újévet köszönteni, a körösztsegi és bérmaszülőknél. Ha felnőnek meghívni azokat eljegyzésre, esküvőre násznagyoknak. Nem egyszer a szülők hiányában heányt kérni is a keresztszülőt kéri fel. Ha a keresztszülők más faluban laktak, illet azokat az évi bucsúra is meghívni. Haláluk esetén koszorút vinni a temetésükre. Ha meg betegek, a körösztgyerök szokta etetni-ítatni jószágukat, illetve a keresztleány kifejni a tehenet és ételt vinni, ha az szükséges.

A körösztsegi és bérmálási komaságon kívül van még más komaság is szokásban. Ez a komaság csak az illetékes személyre vonatkozott.

Ilyen komaság ~~mozdatás~~ lett a fehérvasárnapi komatál küldés kislányok között, ami után már egymást szólítva nevük mellé a "koma" szót is hozzámondták.

Ilyen volt a mozdatás. Szeptember nyolcadikán Kisasszony napján a Dombóvár melletti dombon levő kápolnánál "Szent Annán", Andocson, vagy Máriagyúd kegyhelyeken volt ez a szokás.

Ezen kegyhelyekre szokott elmenni a falu népe bucsujárásra, gyalog templomi zászlóval, vagy kocsin. Ekkor szokott lenni a mozdatás is. A leányok felkértek egy ismerős asszonyt, vagy nagylányt, mosdassa meg, ami után már körösztyánának, vagy, ha a mozdató lány volt, akkor komának szólította.

A leány letérdelt a kegyhelynél lévő szentkúthoz, mire a felkért szentelt vízzel megmosta annak orcáját, majd keresztet vetett rá. Ebből állt a mozdatás, mely után már kereszttyánának, vagy komának szólította a mozdatót.

A mozdatott ajándékokat is szokott kapni. Báb rózsafüzért, "Bábkönyeret" bábszívet és a bábosnál nagy pohár "márcot" itatni vele. Ha nagyobb leány volt a mozdatott olcsó gyűrűt, gyöngyöt, vagy brosstüt kapott. Egy kislánynak több ilyen "mozdatott" körösztyánya is lehetett.

A házhoz érve nagyot köszönnek a nyitott ajtóban és a fehér abroszszal leterített asztalra teszik a nagy terhet. A családtagok mondogatják; "Minek is hozta edes szogám!" - "Hát, hogy ögyék, igyék, hogy lögyön teje a picinek." - van a válasz.

A módosak többet visznek, parádésabban. Hire megy ki milyet, mennyit visz. Hisz a rokonoknak, jó barátoknak is jut ilyen mennyiségből kostóló.

— Keresztelőkör a keresztelő paplan a rokonok között körbejár születések alkalmával. Felirat is van rá himezve: "Első utam az istenhez! A keresztény bárány! Isten gyermeke vagyok!"

Hat hét eltelte után a mama először megy a templomba. Férjével együtt — viszik a babát is. Ezt a szokást kiavatkozásnak nevezik. A templomban égő gyertyát adnak a mama kezébe, majd a pap imádkozik felette. Ez a szertartás a megtisztulást jelképezi.

.....

Pécs 1971. április hó 21.

Gabonay Zsándor

— aál Nagy Gáspárné

Torma Erzsébet.

/: Paszita folytatása:/

A paszitás vékát legrégebben hosszú keskeny himessel takarták be. Ez a kendő is befedte, mert akkor a paszita tartalma még kevesebb volt. Hagyományosan akkor is volt a kilenc likákalács, egy egész kuglóf, rétes, fánk és kevés "édespiskóta". Akkor is vittek főt és sülttyukot. Akkor még egyedül a komaasszony vitte a fején a paszitás vékát, amit egyik kezével fogott, mert a másikkal hóna alá szorítva vágta az előruhába takart üveg bort.

Ennek oka az is volt, hogy komát mindig ugyanabból a családból hívtak, akárhány gyermekük született. Ez elég terhes volt. Mikor bejött a két gyermekvárás csak, vagy az egyke, parádésabbak voltak már a pasziták. Ezután bővült a paszita tartalma ezért is, meg hogy jobb anyagi körülmények közé kerültek az emberek. A külsőre sokat adtak, hogy lássák. Hogy a szokásokat megtarthassák, az ünneplősökben le ne maradjanak másoktól, ajtón belül a családnak nem egyszer ezt meg kellett koplalnia.

Később a paszitákat nagyobb tartalmuk miatt himes abrosszal, majd damaszt abrosszal fedték be egészen. Felül szinesfejú gombostükkal tűzték össze. Ekkor már nem egyedül vitte paszitáját a komaasszony, hanem segítséggel, azaz azt egyik közeli ágyának fejére tették.

Az ágyi öltözéke "ünneplő délutános" volt. Fekete vagy kávébarna alapon kasmir rózsás menyecskekendőt viselt, amit hátrafelé kötnek meg a fejükön. E fölé került a sötét színű "delén keszkenyő" amit már elől az álla alatt kötött meg. A paszitás véka alá a fejére rongyból készített alátét karikát "tekereszt" tett.

Szűk hosszujjú sötét réklit viselt szövetből, fekete csipke, gomb díszítéssel. A réklit szoknyán felül viselte, ami a deréktól mintegy husz centiméter hosszú volt. A bő rakott szoknya anyaga azonos szokott lenni a rékliével. Bő fekete lüster vagy vastag selyem kötény egészítette ki az öltözéket, aminek kötőjét hátul gerékben bokrétára kötötték. A kötény a bő ruhához szabott sima volt és a szoknya aljáig ért. Fekete csipkével volt körülszegve és csak egy zseb volt rajta, a zsebkeszkenyő számára. Amikor már díszesebb zsebkeszkenyőt vittek, azt nem a zsebbe tették, hanem oldalt a gerékövbe tűzték. A rakottszoknya eleje a kötény alatt kartónból volt. Ezen volt a beállított zacskószerű zseb a buksza és az óvasó részére. Csak az ünneplő délutános, vagy dolgozó naplós szoknyákon volt ilyen zseb, mert ezek fölé mindig kötényt is viseltek. A szoknya alatt minden alkalomkor a pöntölök fölé egy szoknyavédő bő szürke parhet alsószoknyát viseltek. Ezt pirossal szegték be és tíz centivel mindig rövidebb volt, hogy a pöntöl csipkéjét el ne takarja. Erre szükség volt, mert a vászon különösen a keményített pöntölök kire-

szeltek volna a drága selyemszoknyákat. A paszítát vivő ángyi lábán fekete kapca és vízszintes fekete kötött rózsástutyi. A tutyi oldalán, sárkán és elejébe rózsák nefelejcsesek voltak belekötve színes berliner fonalakkal. A ~~hokamföhüüü~~ tutyi nyílásán kötött lyukakban egy centiméter széles színes köpper pertlit huztak, amit elől csokorra kötöttek meg.

A fiatal komaasszony " misérevalósan ", selyem, vagy bársony öltözkében ment. Szoknyája rakott bő egyszínű, vagy ~~nómmá~~ nyomott rózsásmintájú volt. A blúz ugyanazon anyagból fehér selyemcsikével és szalaggal díszítve, bevarrott ujjakkal, ami szűk volt és néha fódros ~~mamá~~ "kézellővel". A " misérevalós " ruhához kötényt sohasem viseltek csak a nagyon idős asszonyok.

A parádés ruhákhoz fehér patent vagy flór kapcát huztak és gavallérsarku fekete csatos lak félcipőt viseltek.

Az ünneplős hátrakötött menyecskekendő, amit a fiatal komaasszony is viselt eleinte csak sima fekete selyem, később három sarkát magas töltéssel selyem fonállal virágosra himezték. A homlokuk fölött a kendő szélére csipkés szalagos, gyöngyös hajszoritót kötöttek. Ehhez, ~~máskép~~ve hátrakötős selyem menyecskekendőhöz előrekötős kendőt nem viseltek. Nyakukon körül színes apró gyöngysort, vagy fekete bársolyszalagot viseltek hátul megkötve. A bluzon színes üveges brosstüt, fülükben rendszerint aranyból karika, vagy bordóköves nefelejcses " függő "-t viseltek.

Ez a viselet a paszítánál és hasonló alkalmakkor ment egészen az 1930-as évekig. Később is csak a fejdísz módosult. A paszítavivő ángyi az előre kötött keszkenyője alatt már nem viselt kaszír menyecskekendőt, csak ami ez alatt van a fehér ~~gyolcs~~ csipkés szélű fejkötőt. A komaasszony pedig a selyem menyecskekendő helyett már " neccet " viselt. Ez párta alakú sapka. Anyag eleinte fehér selyem /színes himzéssel körül és hátul, amit színes selyemfonállal cakkban körülhorgoltak. Elöl a haj már jobban kilátszott és csillogó hajcsatokkal díszítették.

A leányok hajkontya nem sokat változott a menyecskekendő alatt sem. A lányoknak négy ágra fonták alul a hajukat hármassal fonással. Az előrehajló széleshátú " kontyfésüt " a fej tetején a hajba tűzték és e körül csavarták párta alakú fonatokat, amit díszes csonthajtúkkal tűzdeltek össze. Végül a " kupacsattal fogták össze hátul az apró hajukat. Elül a haját és a fonatokat csillogó straszos csatokkal tűkkel díszítették. A menyecskekendő alatt a haját csak két ágra fonták és a fonatok végébe pertlit fontak. " Kontyfésüt itt már nem használtak, hanem helyette ovális alakú ronggyal bevont dróttekereszt vartak fel a hajra pertlivel. Ehhez huzótüt használtak, amibe a pertlit fűzték.

A tekercs rögzítése után a pertlisvégü hajfonatokat a dróttekeres köré csavarták, majd végével odakötötték. Ezután tették fel a fonatok elé a keményebb papírból kivágott pártát az ugynevezett "Kaplít" "A kaplít is a végeibe fűzött pertlivel kötötték fel. Ezek fölé tették fel a fehér gyolcs csipkés szélü fejkötőt, amit alul szintén pertlivel huztak össze és kötöttek meg. Mikor ez elkészült kötötték fel a kasmir vagy selyem " menyecskekendőt". A menyecskekendőt először üvegfejü gombostükkal a fejkötőhöz tűzdelték, erősítették és utána hátul megkötötték.

A két szárnyat jobbról és balról a fül magasságában ugyancsak gombostükkal kikötötték. Legfelül került még a díszes hajszorító, amit hátul szintén pertlis végével kötöttek meg. A hajszorítóhoz erős keskeny gyolcs csipkét használtak, mire díszítésül, világoskék, rozsaszín, vagy lila esetleg sárga keskeny szalagokból rüssöt készítettek. Ezt gyönggyel díszítették és a csipkére felvarrták.

A korabeli fényképek szerint az első világháború előtt a konty kerek alakú volt és nem magyarosan pártaszerű. Ehhez a kerek kontyviselethez nem himezték ki a selyemkendőt és hajszorítót sem viseltek. A fekete selyemkendőhöz és a kasmir kendő alól csak az alsó fehér fejkötő csipkéje látszott csak ki. Az előrekötős kendőjük nagyobb volt és rojtos. Ez rendszerint fekete szövetből, vagy nehéz selyemből volt. Ez alá, hogy kitartsa egy fehér keményített gyolcskendőt kötöttek, aminek csipkéje a homloknál körül kilátszott. Mikor ezt viselték akkor minden ruhához tíz centiméter széles elől nagy csatos gumiövet viseltek. Ezt "gurtni"-nak hívták. A vállukon is selyem rojtos kendőt viseltek. Ehhez a viselethez fehér szükujju gyolcs, nagy inget hordtak. Télen mindig fekete bélelt feszes kabátot viseltek, ami csipőn alul csak a réklit takarta.

Szabadi községben a kontyviselet eredete kerek volt. Ezt követte a pártá alakú és a menyecskekendő elhagyása után a necc viselet is ezt az alakot vette fel.

Általában olyan somogyi községekben, hol vegyes volt a lakosság magyar és sváb, idővel vettek át öltözékeikből, ha szokásaikból nem is. Így mikor a svábokhoz jöttek vendégek a távoli falukból, hozták a divatot, Szabadiban is átvettek ezekből. A sváboknál fiatalnál, idősnél az ünneplős mindig fekete volt. Hosszabb szoknyájuk volt, mint a magyaroké, péntelük is gyolcs, vászon, bő de nem annyira keményített. Bluzuk nem volt változatos. Magasnyaku, szükujju, feszes dereku és csipőn alul loknisra szabott. Sok zsinor gomb díszítést, fekete csipkét használtak. Ünneplősen fekete selyem kötényüket hátul derékba kötve viselték ahonnan meggyíró, kék lila szalagok lóg-

tak le.

Fejükön a régiak drótkonytyra fektették hajfonatukat, amira csipkés keményített fejkötőt huztak nyakban tiz centiméter széles fodorral. E fölött fekete kendőt viseltek az asszonyok, idősek és fiatalok egyformán. A kendőjüket ugykötötték fejükön előre, hogy annak egyik sarkát arcukhoz felhuzták. A harmincas évekig volt ez a fejviselet, később csak az öregeknél maradt meg. A fiatalok elhagyva az alsó fejkötőt " neccet " viseltek helyette. Eleinte fekete pamutból rittkára hordolt sarkaszerű fejkötő volt ez, amit a kerekre tűzött lapos hajkonytyukra huztak. E neccbe szines szalagot füztek, amit a fejük tetején csokorra kötöttek. Később az ünneplős necceket hosszás üveggyöngyökkel varrták ki. Ennek tetejébe is levasalt széles bokkrétát tűztek. Ezt követte a ruhaanyagból készült gyönggyel, szines vonállal diszitett necc.

Eredetben Szabadiban és a környéki községekben neccet, a svábok viseltek. A kétnyelvű lakosság viszonya nagyon jó volt. A fiatalság nem égsyszer átöltözött a másik viseletébe szórakozásként, ünnep délután a szobákban vagy a gyepes szérükön, hol eldaldagattak. Mikor már a falubeli sváb asszonyok selyem kivarrott neccet hortak, itt és a szomszéd községekben is a magyar menyecskek fején is látni lehetett egy-egy neccet. Tehát a magyaroknál is kezdett a necc divatba jönni. A magyaroknál diszesebb lett és partaszerűre szabták. Alapul fehér és szines selymet használtak, amit dusan himeztek selyemfonállal, vagy gyönggyel. Munkanapokon szövetből készült és kevésbbé diszitett neccet hordtak.

A necc eredetét a magyar és sváb lakosság együttélése hozta. ~~Éppen~~ Ezt bizonyítja, hogy az ilyen vegyes lakósu községekben kezdtek viselni a magyarok a neccet. Volt ennek más indító oka is. Az első világháboru utáni gazdasági váltságban alig volt kapható és igen drága a kasmirkendő. A dologban, melegben kényelmesebb volt a necc és olcsóbb.

A necc megkedvelésével teljesen nem hagyták el a korábbi kendőviseletet, mert ünneplés alkalmakkor, paszita, lakodalom szüreti mulattságkor még sokan viselték a régebbi selyem és kasmir menyecskekendőket is. Az öregeknél a konty és elülkötős kendőviselet még a mai napig is megvan.

.....

Szabadi vegyes lakosu faluban érdekes tünet volt, hogy míg a svábok jól beszéltek magyarul is, addig a magyarok nem tanulták meg a németet. Kényszer erre nem volt, mert mindkét felekezeti iskola saját nyelvét használta. Csak az öltözködésnél látszott a közeledés. A sváb lányok, fiatal asszonyok ruhája világosabb színű lett, a fekete kötények helyett fehér himzett kötényeket, rózsaszín karton ruhát kezdtek viselni elhagyva a komor sötét színeket.

A lányok hajviselete eltért a magyarokétól. Míg a magyar lányok kontyfesűre négy ágban pártá alakúra, addig a sváb lányok két ágban hat-nyolcas fonással kerek lapos kontyra tűzték fel hajukat. Diszes csonttüketl~~en~~ ~~en~~ használtak és kontyfesű helyett egy 10 cm hosszú fésűt tűztek a fejük közepébe.

A paszita náluk is szokás volt. Egy keresztelőre több komát is hívtak, kik sörben csak egy ^{egy} napon vittek paszitát. Fejen vékában letakarva kevesebbet, szerényebbet vittek mint a magyarok. Viszont a sváboknál szokás volt ajándékot is vinni; fülbevalót, órát, láncot.

Az alsó, felsőfalu a katolikus magyarok, illetve az evangélikus svábok templomuk bucsuját külön napon tartották, de a fiatalság mindig együtt táncolt mulatott a falu kocsmájában, Ugyanigy volt a szüreti bálon is.

S z ü r e t .

A községhez tartozó dombokon " Öreghögyön " " Kishögyön " nem sok volt a csemege szőlő. Nagyrésze a termésnek otelló, rizling, de sok volt a noha szőlő, amire azt mondták, hogy ez nem " Kényes természetű. " Szeptember közepe felé kezdtek már szüretelni, hogy bucsura megforrjon. Ha egy gazda elkezdte követte a többi is és egy hét alatt leszüretelt a falu. Előtte rendbetették a hordókat ki a szőlőjében levő présházánál, ki pedig otthon. Legjobban a gyerekeket izgatta a szüret. Ilyenkor az iskolában sok volt a hiányzó " kikért " gyerek. Mivel komoly tanítás nem lehetett ezért mindkét iskola szüreti szünnapot adott. Korán reggel dübörögtek végig az utcán a hordókkal megrakott szekerek. Rajta és a kocsik oldalán ültek a meghívott szüretelő felnőttek, ülükben kis teknő, vödör a szőlő szedéséhez. ^{gyerekek} Hátul a kinyuló kocsideszkán, kisebbek, az üres kádakban, zsibongtak, énekeltek. Akik nem fértek fel a kocsira edényeikkel a kocsí után mentek. Igyekezett mindenki nagyobb edényt vinni, mert szokás szerint hazafelé ezt szőlővel telerakták. A kocsin vitték kosárban a mákos, diós " köttet ", a nyers hust, amit a pincénél fog elkészíteni a háziasszony; gulyást vagy pörköltet.

A gyerekek dalolásától vízhangzott ilyenkor a völgy. A horhóknál az emelkedő előtt a nagy emelkedő miatt mindenkinek le kellett szállni a kocsikról. Így a kocsik valamivel könnyebben mehettek a " Világos és Sötét

Horhón " át a dombokra. A szüret munka, de jó kedvvel meséssel fűszerezve gyorsan telik ilyenkor az idő, a kádban meg a szőlő. A férfiak általában nem szedik a szőlőt. Ők leginkább csak behordják, ledarálják és szűrik az előlevet a hordókba.

A pince épületben előterében van a nagykád, szerszámok stb. helye. Ebből nyílik lefelé a földbevéajt pincerész hordókkal, falán kámpokon a hébérek. Száraz lopótökből kivájt 1 liternyi ürtartalmu hosszunyelű borshivó, ez a hébéér. Oldalról nyílik a kis kimeszelt lakószoba rakott tűzhellyel. Butorzata egy ágy, asztal, pad, székek, kicsi faliszekrények. A szüreti reggeli kolbászos tojás zöldpaprikával, de nyáron hagymával szalonnát is szoktak sütni. Bort isznak szüret közben, amit a rendekbe visznek ki a borosüvegekben, vagy csöcsöskorsóban a szüretelőknél. A gyerekek is szoktak segíteni szőlőt szedni, diót levetni, de legjobban a mustra jártak kis poharaikkal a csap alá. Vőlt gazda, ki szekérén hazavitte a szőlőt és otthon a pajtájában felállított kádba darálta a szőlőt.

Szüretkor még szokás volt, hogy a diákok tányérban puposra rakott szőlőt és egy üveg mustot vittek tanítójuknak. Megajándékozni szokták azokat a szomszédokat, jóismerősöket is, kiknek nem termett szőlő.

S z ü r e t i f e l v o n u l á s , b á l .

A szüretet követő vasárnap szokták rendezni a szüreti mulatságot " a szüreti bált ". Szalagos feldiszített kocsikkal járta a fiatalság a szomszédos falukat, szüreti báljukra hívni az ottani fiatalságot. A menet mulatságos volt. Néhány legény bő gatyában régi pitykés mellényben loháton ment a menet elején. Őket a cigánykocsi követte. Rosszgebét fogtak a kocsi elé, rongyos szerszámmal. A kocsi derekában cigány jelmezben pipázva ültek fiúk lányok. Ezeket követték a feldiszített kocsik, amilyen már magyaros ruhákban lányok legények ültek borosüvegekkel a kezükben daloltak, kurjongattak. Egyik kocsin ült a " biró " gatyás jelmezben, mellette a " biróné ", egy leány menyecskének öltözve. A " Csősz " és a " Kisbiró " a cigánymuzsikuskocsiján ült. A falu közepén mindenhol megállt a menet. Itt a mulatságos figurák leugrálva a kocsikról mulattatták az összesereglett népet. Komoly arccal dobolni kezdett a " kisbiró " és felolvasta " hirdetmény " éét, hogy falujuk aznap este " szüreti bált " rendez amire a falu egész fiatalságát meghívják, mintegy parancsszóval: " Mindenki ott legyen ".

Este a Szabadi kocsmá nagyterme feldiszítve várta a fiatalokat a bálba. A terem mennyezetén spárgákon szőlőfürtök lógtak, ajtókon, ablakokon lombfüzérék. Tánc közben szokás volt a szőlőlopás. Akit a csősznek öltözött, jelmezes ezen rajtakapott, annak egy liter bort kellett fizetnie.